

Bokslutsrapport 2024

	Verksamhetens resultat	- 356 mnkr
	Budget	+ 312 mnkr
	Resultat enligt balanskravet	- 552 mnkr
	Budget	- 53 mnkr
	Årets resultat efter finansiella poster	- 165 mnkr
	Budget	- 53 mnkr

Bokslutsrapporten är en första presentation av Region Västmanlands preliminära årsbokslut utifrån ett övergripande finansiellt perspektiv. I årsredovisningen som fastställs av regionfullmäktige i april 2025, finns redovisning av hur regionen uppfyllt de mål och uppdrag som beslutades i regionplan 2024–2026 samt verksamhetsredovisning och fördjupad ekonomisk analys.

2024 påverkades av tidigare hög inflation både gällande generell hög kostnadsnivå på varor och tjänster och pensionskostnader som steg ytterligare. Räntesänkningar under året var positivt för Region Västmanland då lån togs upp för att finansiera investeringar i nytt akutsjukhus. Positiv börsutveckling bidrog till att förbättra årets resultat. Fortsatt lågkonjunktur avspeglas på arbetsmarknaden och skatteprognoserna fluktuerade därför under året och slutade något lägre än budget medan generella statsbidrag och utjämning blev nästan 400 miljoner kronor högre än budget.

Bedömning ekonomiska mål

Region Västmanlands balanskravsresultat blev kraftigt negativt för 2024, - 552 (-607) miljoner kronor och 767 miljoner kronor lägre än det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning (balanskravsresultat motsvarande 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag). Trots ett positivt finansnetto blev årets resultat negativt, -165 miljoner kronor och soliditeten försämrades. Nettokostnadsökningstakten sjönk under 2024 och var lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag, men en för hög ingående kostnad innebar att regionen ändå inte uppfyllde de finansiella målen i regionplanen för 2024.

Mål	Prel utfall	Indikator	Prel utfall
Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat ¹	Negativ	Ekonomiskt resultat regionövergripande	Negativ
		Ekonomiskt resultat per nämnd/förvaltning:	
		Hälso- och sjukvård (inklusive HMC)	Negativ
		Kollektivtrafik	Positiv
		Regional utveckling	Positiv
		Förvaltning Fastighet och service	Negativ
		Närvården Västmanland	Positiv
		Förvaltning Digitalisering	Positiv
		Regionkontor	Positiv
		Nytt akutsjukhus Västerås	Positiv
		Politisk verksamhet	Positiv
		Nettokostnadsökningstakt	Positiv
Regionens finansiella ställning ska vara god	Negativ	Soliditet, inklusive totala pensionsförpliktelser	Negativ

Resultat enligt balanskravet

När årets resultat fastställs enligt balanskravet ska realisationsvinster/förluster på anläggningstillgångar och orealiserade vinster/förluster på finansiella omsättningstillgångar räknas bort. Vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar ska tidigare års orealiserade vinster/förluster återföras. Kommunallagen anger att om balanskravsresultatet är negativt ska det regleras under de närmast följande tre åren. Region Västmanland har sedan 2008 avsatt balanskravsresultatet för att möta tillfälliga framtida intäktsminskningar eller kostnadsökningar.

Balanskravsresultatet för 2024 var -552 miljoner kronor (bättre än prognosen från oktober framför allt på grund av förbättrat resultat för nämnder/förvaltningar). Pensionskostnaden ökade kraftigt 2023 till följd av inflationen och ökade ytterligare 2024 (ett års inflationseftersläpning), 2025 och framåt bedöms pensionskostnaden sjunka till normal nivå. Inflationens påverkan på pensionskostnaden var cirka 800 miljoner kronor och bedöms vara

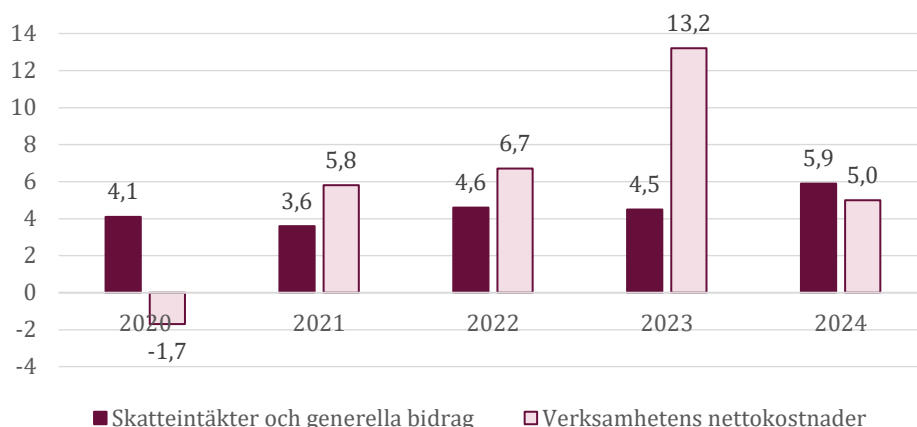
¹ = Balanskravsresultat exklusive ianspråktagande av tidigare avsättningar.

tillfällig varför upplösning av avsättning görs med 552 miljoner kronor så att inget underskott behöver återställas de kommande tre åren.

Nämnder och förvaltningar	2024	2023
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-997	-1 033
Kollektivtrafiknämnden	9	39
Regionala utvecklingsnämnden	2	1
Regionstyrelsen		
Fastighet- och serviceförvaltningen	-26	3
varav Fastighet	-21	-8
varav Kostnämnden	3	0
Närvården Västmanland	6	5
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	15	4
Regionkontoret	28	21
Program nytt akutsjukhus Västerås	0	0
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	5	3
Summa nämnder och förvaltningar	-957	-957

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisade ett underskott om -997 miljoner kronor, vilket var lägre jämfört med årets tidiga prognoser framför allt på grund av tillkommande statsbidrag, minskad inhyrning av personal samt mindre köpt vård. Kollektivtrafiknämndens resultat förbättrades genom kostnadsreducerande åtgärder, återinförd skattebefrielse på biogas och viten. Fastighet- och serviceförvaltningens underskott var större än prognostiserat till följd av ökade kapitalkostnader på investeringar på grund av större aktivering än beräknat samt utrangering av andningsskydd.

Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella statsbidrag i % (jämfört med samma period föregående år justerat för jämförelsestörande poster)

Den negativa nettokostnadsutvecklingstakten 2020 var huvudsakligen en effekt av tillkommande pandemirelaterade riktade statsbidrag.

Nettokostnadsutvecklingen för helåret var 5,0 procent (exklusive jämförelsestörande poster) att jämföra med nettokostnadsutvecklingen för 2023 som var 13,2 procent (se diagrammet)

ovan). Exklusive pensionskostnadsförändringen var nettokostnadsutvecklingen 2023 9,0 procent och 1,5 procent 2024. Verksamhetens kostnader uppgick till 12,8 miljarder kronor 2024, budgeterad nivå var 11,6 miljarder kronor. Verksamhetens kostnader 2024 är i linje med budgeterad nivå 2025.

Region Västmanlands ekonomiska ställning försämrades i och med det negativa resultatet, bland annat genom sänkt soliditet. Trots en god börsutveckling försämrades relationen mellan placerade pensionsmedel och den totala pensionsskulden. För att finansiera byggnation av nytt akutsjukhus i Västerås togs lån upp under året. Låneskulden (exklusive långfristig leasingsskuld) vid årets slut var 800 miljoner kronor och även bankkontokrediterna nyttjades under året.

**Soliditeten exkl
pensionsförpliktelser**

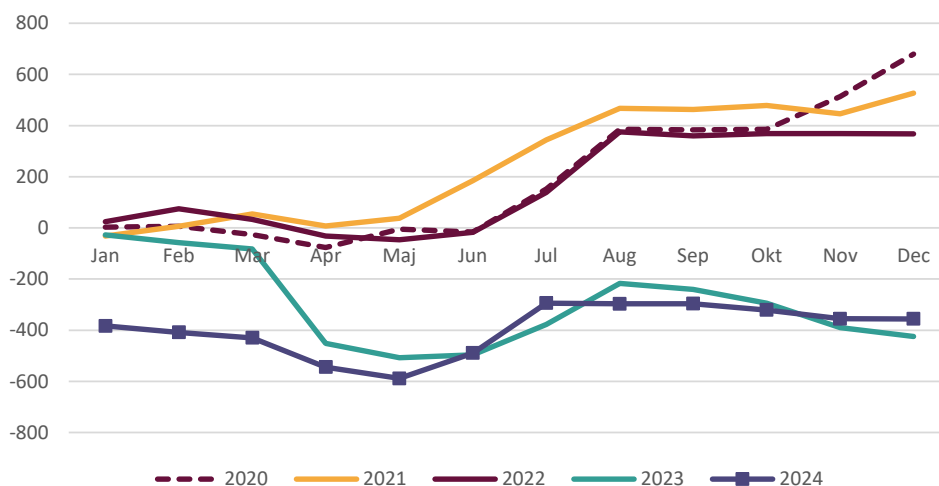
11 % ↓

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat, -356 miljoner kronor, var 44 miljoner kronor bättre än den senaste prognosen från oktober på -400 miljoner kronor, 668 miljoner kronor sämre än budget men 68 miljoner kronor bättre än föregående år.

Utvecklingen av verksamhetens resultat under de senaste fem åren framgår av diagrammet nedan. Kurvan för 2024 avviker från 2023 då pensionsskulförändringen bokades i januari 2024 men först i april för 2023. I kurvan för 2021 har de jämförelsestörande ökade pensionskostnaderna, om 238 miljoner kronor för förändrade livslängdsantaganden, exkluderats.

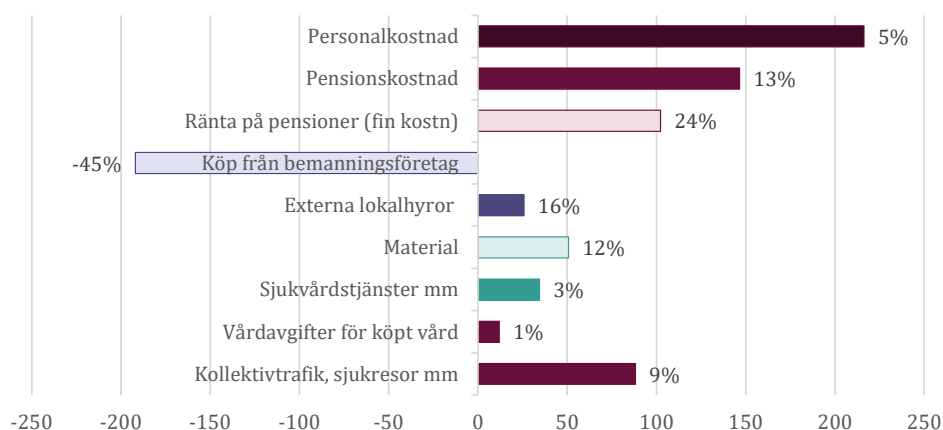
Månadsvis utveckling verksamhetens resultat 2019 till 2024 (exkl jämförelsestörande poster)

Kostnads- och intäktsutveckling

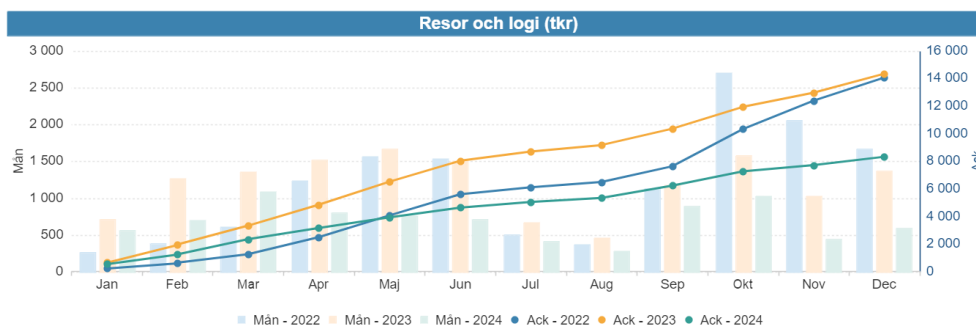
Jämfört med föregående år minskade verksamhetens intäkter med 191 miljoner kronor (-8,6 procent), vilket i huvudsak berodde på lägre riktade statsbidrag. Samtidigt ökade intäkterna för trafik med 24 miljoner kronor och även patientavgifter och försäljning av övriga tjänster ökade. Verksamhetens bruttokostnader inklusive avskrivningar, exklusive jämförelsestörande poster, ökade med 338 miljoner kronor (2,6 procent). Poster som ökade 2024 var kostnader för personal inklusive pensionskostnader, köpt vård, läkemedel, material samt kostnader för inhyrda lokaler.

Diagrammet nedan jämför bruttokostnadsutvecklingen mellan 2023 och 2024 i miljoner kronor samt procent.

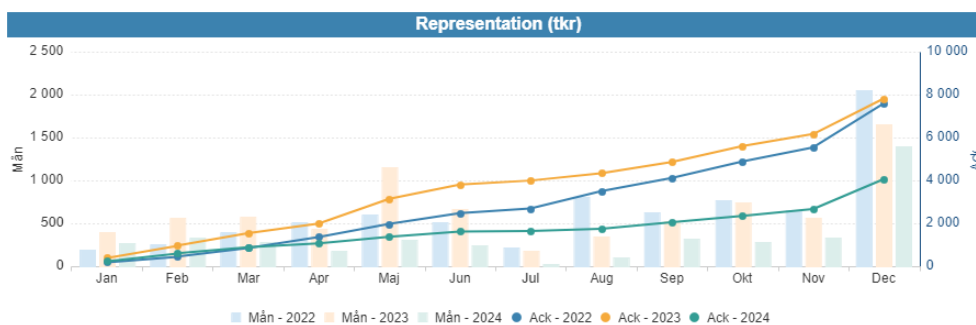

Övergripande nyckeltal

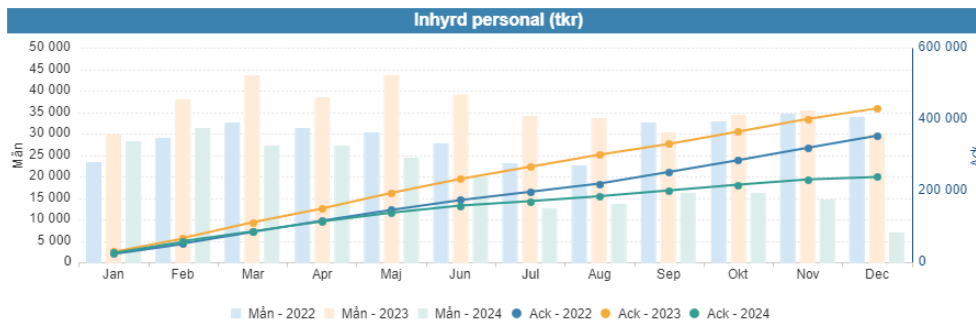
I syfte att dämpa kostnadsutvecklingen beslutades under året om kostnadsrestringer och anställningsstopp. Via fyra nyckeltal har effekterna följts i hela organisationen.

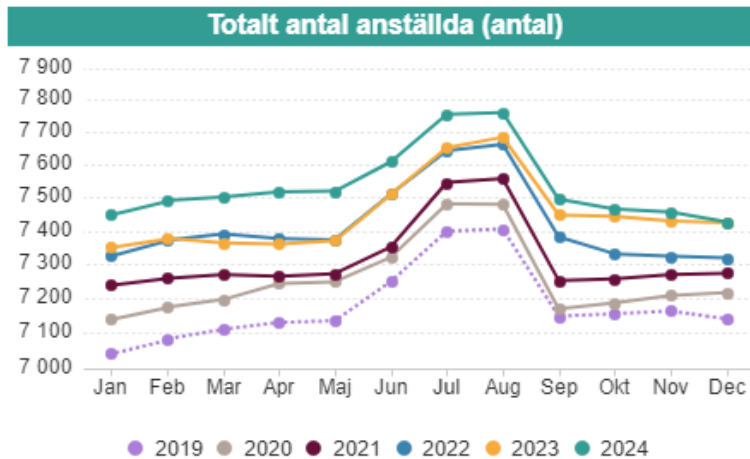
Akkumulerad kostnad för resor och logi 2024 var 8,3 miljoner kronor vilket är 6 miljoner kronor lägre än 2023.

Akkumulerad kostnad för representation 2024 uppgick till 4,1 miljoner kronor vilket är 3,7 miljoner kronor lägre än 2023.

Ackumulerad kostnad för inhyrd personal 2024 var 238 miljoner kronor vilket är 192 miljoner kronor lägre än 2023.

Antalet anställda per sista december 2024 var 7 426 vilket är 3 fler än 2023 (7 423). Arbetad tid i form av årsarbetare var 6,3 färre 2024 jämfört med 2023. I arbetad tid ingår även inhyrd personal.

- 6,3
årsarbetare
utifrån arbetad tid

Årets resultat efter finansiella poster

Årets resultat efter finansiella poster, -165 (-308) miljoner kronor var negativt till följd av Hälso- och sjukvårdsnämndens underskott. Skatteintäkterna blev något lägre än budgeterat men generella statsbidrag ökade (+393 miljoner kronor) och pensionsmedelsportföljen utvecklades positivt (+738 miljoner kronor). Marknadsvärdering av finansiella placeringar innebär att såväl orealiserade vinster som förluster i pensionsmedelsportföljen påverkar resultat efter finansiella poster. En positiv börsutveckling under året ledde till höga orealiserade vinster och ett positivt finansnetto.

Årets resultat förbättrades jämfört med prognosen i oktober framför allt på grund av minskat underskott för Hälso- och sjukvårdsnämnden. Skatteintäkterna blev lägre än prognostiserat men det uppvägs av en bättre börsutveckling till årsskiftet.

Resultaträkning (mnkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos oktober
Verksamhetens intäkter	2 033	2 224	1 880	1 984
Verksamhetens kostnader	-12 760	-12 429	-11 550	-12 799
Avskrivningar	-386	-379	-402	-392
Verksamhetens nettokostnader	-11 113	-10 583	-10 072	-11 207
Skatteintäkter	7 728	7 616	7 748	7 778
Generella statsbidrag och utjämning	3 029	2 543	2 636	3 029
Verksamhetens resultat	-356	-424	312	-400
Finansiella intäkter	777	589	144	765
<i>varav realiserade vinster (verkligt värde)</i>	621	469		615
Finansiella kostnader	-587	-474	-509	-565
<i>varav realiserade förluster (verkligt värde)</i>	-9	-20		-9
Årets resultat	-165	-308	-53	-200
Resultat enligt balanskravet	-552	-607	-53	-625

Framtid

Region Västmanland ska ha en god ekonomisk hushållning och en stark och uthållig ekonomi. Det är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge regioninvånarna en god service. Region Västmanlands samlade intäkter sätter gränser för hur stora kostnaderna kan tillåtas vara. Utgångspunkten är att varje generation ska bära kostnaderna för den service den själv beslutar om.

Det kvarstående underskottet inom Hälso-och sjukvårdsnämnden och stora investeringar gör att Region Västmanland måste fortsätta med noggrann investeringsstyrning, utveckling och effektivisering av tjänster och arbetssätt i syfte att sänka kostnadsnivån och hålla en låg och kontrollerad kostnadsutvecklingstakt.

KPIF-inflationen har i snart ett halvår legat under 2 procent. Trots att det negativa bidraget från energipriser väntas avta 2025 ser utsikterna ändå goda ut för att inflationen kommande år ska ligga nära Riksbankens mål. En allmän löneökningstakt som i nuläget klart överstiger inflationen ger stadig återhämtning av hushållens köpkraft. Avtalsrörelsen 2025 medför samtidigt en osäkerhet om löneökningarna framöver. Förstärkningen av arbetsmarknaden kommer att ta längre tid än beräknat och förväntas ske i slutet av 2025. Pensionskostnaderna för 2025 sjunker kraftigt och återgår till mer normala nivåer. Den demografiska utmaningen ökar framledes då antalet nyfödda minskar. Det leder till en ökad konkurrens om den framtida arbetskraften samtidigt som efterfrågan ökar inom framför allt äldreomsorgen.